

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 1. Vtrum ad officium Diaconi pertineat baptizare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

49 Sola voluntas moriendi pro Christo, in iusto sufficit ad martyrium.

Dico Sextò, Sola voluntas subeundi mortem pro Christo videtur sufficere in iusto, vt sit verus Martyr, etiamsi nullum alium actum habuerit. Est communior sententia Doctorum. Ratio est; Quia cum ipsum opus Martyrij, id est, ipsa persectio, habeat hoc priuilegium, vt quasi ex opere operato gratiam conferat, vt colligunt Doctores ex illis verbis Domini Matthæi 10. v. 31. *Omnis qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo qui in calis est.* & Luc. 9. v. 24. *Qui perdidit animam suam propter me, saluam faciet illa.* in iusto autem sit sufficiens dispositio ad gratiæ infusionem, & nullum impedimentum, necessariò effectum suum in illo habebit. Vnde etiamsi dormiens occidatur, erit Martyr. Quæ ratio etiam probat satis esse credibile, iustum fore Martyrè, si in odium fidei dormiens occidatur, quamuis nihil antea de Martyrio cogitarit: quod insinuat Caietanus infra qu. 87. art. 1. & docent multi recentiores. Nec obstat, quòd Martyrium in adultis debeat esse aliquo modo voluntarium: videtur enim sufficere posse voluntas habitualis, quando aliunde actualis impeditur; sicut sufficit ad Sacramenti Eucharistiæ, & extremæ Vnctionis perceptionem. Iustus autem censetur in habitu paratus mori pro Christo, quando necesse fuerit; sicuti habitu cõsetur remedia velle facere salutis, quando fuerit opus. Aduerte tamen, tale Martyrium non cenferi actum Fortitudinis; sed solum est externa professio habens priuilegium, sicut in infantibus.

Etiam in dormiente

Sufficit voluntas habitualis.

Non erit actus Fortitudinis.

Caietani opinio re. futatur.

DVBIVM III.

Quando Martyrium conferat gratiam?

Caietanus 2. qu. 124. ar. 4. insinuat dari in primo non esse, id est, in primo instanti quo homo non est, & anima non informat corpus: putat enim tunc Martyrem mereri. Sed hoc non videtur probabile. Nam hoc momentum nõ pertinet ad statum vie; homo enim tunc non est: vnde non habet amplius statum merendi. Et Cõfirmatur; Quia alioqui fieri posset, vt qui tota vita nec fidem, nec gratiam, nec meritum habuit, incipiat hæc habere post hanc vitam: quod non est consentaneum Scripturis, quibus dicitur *Recepturũ quemque prout gessit in corpore.* 2. Corinth. 5. v. 10. Et, *Vbi lignum ceciderit, ibi fore, siue ad Austrum, siue ad Aquilonem?* Ecclesiastæ c. 11 v. 3.

Dicendum ergo est, Si datur vltimum instans vitæ, valdè credibile est tunc dari gratiam Martyrij; nam tunc est terminus Martyrij. Consentaneum autem est, vt conferat gratiam in termino quo completur; sicut Sacramenta eam conferunt in termino quo complentur. Quòd si non datur vltimum instans vitæ, probabilis est dari paulò antè separationem animæ, quando ex vlnneribus necesse est mortem sequi. Ita Vega lib. 6. cap. 37. Credibile autem est eum diuinitus postea custodiri vsque ad instans mortis, vt non peccet, si adhuc ratione vtitur. Quòd si contingeret talem postea diuinitus sanari, valdè probabile est fore confirmandum in gratia; sicut credendum est de iustis, qui excitantur à mortuis; ne illis hoc beneficium sit damno.

Vel datur in vltimo instanti vitæ.

Vel paulò antè separationem animæ.

ARTICVLVS XII.

Vtrum Baptismus Sanguinis sit potissimus inter alia baptisinata?

R Espondetur Affirmatiuè. Patet hoc ex Cypriano, Augustino, & alijs supra citatis. Probatur Primò, Quia Baptismus Sanguinis, nos reddit similes imitatione Passioni Christi, à qua omnia baptisinata vim habent: reliqua verò minimè nos similes reddunt.

51 Præstantia Baptismi Sanguinis.

Secundò, Quia Ecclesia festa Martyrum celebrat: ergo per Martyrium confertur maior gratiæ mensura, quàm per Baptismum Aquæ. De quo quidam non rectè dubitauit. Quod etiam ex eo patet, quòd detur Martyribus *Aureola*; id est, singularis quædam gloria, distincta ab illa communi & essentiali: *Aureola* autem non datur sine maiori gratia.

Baptismus tamen *Aquæ* in eo excellit, quòd *Aquæ* Characterem imprimat, & sit Sacramentum.

Baptismus *Flammis* multorum iudicio superat Baptismum *Aquæ* in hoc, quòd maiorem gratiæ mensuram conferat; quia in illo iustificatur homo per propriam dispositionem. Et hoc est admodum probabile, præsertim quando dispositio seu actus charitatis est multum intensus. Valdè enim verosimile est paruulos post Baptismum morientes, fore infimos in gloria: quia nihil ad suam salutem proprio conatu contulerunt.

Flammis.

QVÆSTIO LXVII.

De Ministro Baptismi.

In Octo Articulos diuisa.

ARTICVLVS I.

Vtrum ad officium Diaconi pertineat Baptizare?

R Espondetur, Non esse Diaconi ex officio; sed solum ex commissione Sacerdotis vel Episcopi. Prior pars patet. Quia Diaconi tantum est ministrare Sacerdoti in Sacramentorum dif-

Non pertinet id ad eum ex officio.

penatione & sacrificio; vt patet ex nomine, quòd *Ministrum* significat: ergo ex officio non potest baptizare. Idem expressè docet Clemens lib. 3. Cõstitut. Apost. cap. 11. & Gelasius canone *Diaconos*; distinctione 93.

Quòd autem possit ex commissione, etiam solemniter; Probat, Quia in ordinatione eius dicitur, quòd debeat baptizare & prædicare: quod tamen non sic intelligendum est, quasi per ordinationem efficiatur ordinarius minister Baptismi; sed

Sed ex commissione.

sed quia redditur idoneus, cui id possit committi tanquam extraordinario.

Sine eâ si solemniter baptizet, sit irregularis.

Quod si absque commissione baptizet solemniter, fiet irregularis, tanquam exercens actum Ordinis alieni; vt docent communiter Doctores ex Cap. 1. de Clerico non ordinato. quod est Hormisdæ Papæ. Glossa in Canonè Diaconis. dist. 93. excipit casum necessitatis; tunc enim posse Diaconum suo iure baptizare, & corpus Christi erogare. Sed cum nulla sit necessitas solemniter cõferendi Baptismum, verius est etiam tunc fieri irregularem. Adde tamen, neminem, siue Clericum, siue Laicum, fieri irregularem, si baptizet absque solemnitate, quamvis id extra casum necessitatis, aut præsentis Sacerdote, ius alterius illicite usurpans, faciat. Docet Panormitanus in cap. illud primum. Et Nauarrus cap. 22. Enchiridij nu. 7. & cap. 27. num. 242. Ratio est; Quia, vt sic datur, non est actus Ordinis.

2. Solemnis baptismus non potest subdiacono committi, nisi à solo Papa.

Petes, An Subdiacono possit committi solemniter Baptismus? Respondeo, Non posse à Presbytero vel Episcopo committi; quia est contra iura. Potest tamen à Pontifice; quia hæc solemnitas consistit in cæremonijs, quæ sunt ex institutione Ecclesiæ. Vnde per eum, in quo est plenitudo Ecclesiastica potestatis, potest etiam Subdiacono concedi, sicut & Diacono.

ARTICVLVS II.

Vtrum ad officium Sacerdotis pertineat baptizare?

3. Contenti id sacerdoti ex officio.

Respondeo, Sacerdotibus id continere ex proprio officio, & ordinaria potestate. Patet ex Concilio Florentino: *Minister (inquit Concilium) huius Sacramenti est Sacerdos, cui ex officio competit baptizare.*

Dices Primò, Ergo infans poterit cuius Sacerdoti offerri, similiter Paganus.

Respondeo Negando Consequentiam; Quia idè tantum dicitur Sacerdoti ex officio hoc cõuenire, quod non requirat alium Ordinem, vt sit proprius minister Baptismi; sed per Sacerdotium habeat omnem potestatem Ordinis ad hoc Sacramentum requisitam. Requiritur tamen præterea iurisdicctio; quia soli Pastores Ecclesiæ possunt admittere ad Ecclesiam, & populum Sacramentis & verbo Dei pascere, vel illi, quibus id ipsi commiserint.

Eget tamen ad hoc iurisdictione.

Infans ergo offerri debet Pastori parentum; hic enim ratione parentum, habet ius in illum. Paganus autem alicui ex Ecclesiæ Pastoribus maioribus vel minoribus. Vnde Sacerdos non Parochus, non potest baptizare sine necessitate, vel sine commissione proprii Pastoris; vt fatentur omnes: & colligitur 16. qu. 1. Can. *Interdicimus*. Si tamen faceret sine commissione, non fieret irregularis; quia etsi sit vsurpatio iuris alieni, non tamen alieni Ordinis.

Absque eâ si baptizet, non fiet irregularis.

Dices Secundo, Patres docent Sacerdotem nõ posse solemniter baptizare sine Episcopi auctoritate. Tertullianus lib. de Baptismo; *Dandi quidem Baptismum (inquit) ius habet summus Sacerdos: dehinc Presbyter, & Diaconi; non tamen sine Episcopi auctoritate, propter Ecclesiæ honorem.* Et Hieronymus Dialogo contra Luciferianos: *Inde venit, vt*

sine Chrismate & Episcopi in unctione, neque Presbyter neque Diaconus ius habeat baptizandi.

Respondeo, Hoc videri intelligendum de Sacerdote consecrato præcisè secundum suam ordinationem. Etsi enim ex sua ordinatione habeat plenam potestatem Ordinis ad Baptismum (in quo differt à Diacono;) tamen non habet iurisdictionem in populum, quam debet accipere ab Episcopo; & in hoc est similis Diacono.

ARTICVLVS III.

Vtrum Laicus possit baptizare?

Respondeo; In necessitate posse Laicum baptizare. Est definitum in Concilio Elibertino can. 38. & Florentino in decreto vnionis, vbi sic dicitur: *In casu necessitatis, non solum Sacerdos vel Diaconus, sed etiam Laicus, & mulier, imò etiam Paganus & hereticus baptizare potest; dummodo formam seruet Ecclesiæ, & facere intendat quod Ecclesiæ facit.* Idem docent Tertullianus & Hieronymus supra, qui etiam rationem adferunt; quia quod ex æquo accipitur, hoc ex æquo dari potest. Vide Capitulum *Constat*. de Consecratione. distinct. 4. ex Isidoro, & Capitulum *In necessitate*. ibidem.

4. Laicus in necessitate potest baptizare.

Confirmatur ex Scriptura: Quia Apostoli baptizarunt, cum adhuc essent Laici; vt patet Ioannis 4. Et Ananias qui Paulum baptizabat, Laicus fuisse videtur; vt alicubi testatur Clemens Romanus. Ratio est, quia decuit vt Sacramentum tantæ necessitatis non adstringeretur certo ministro; quam ob causam etiam in materia communissima institutum est. Contrarium sentit Caluinus lib. 4. Institut. cap. 14. §. 20. Sed sine ratione; cum omnes ministri Caluinistæ sint Laici: & ipsè doceat Sacramentum solum excitare fidem, quæ etiam à muliere per verbum Dei potest excitari.

Exemplo Apostolorum & Ananias.

Caluinus negat.

ARTICVLVS IV.

Vtrum Mulier possit baptizare?

Respondeo posse in necessitate. Definitum est ab Urbano Papa II. qu. 3. Can. *Super quibus*. Et in Concilio Florentino. Sic in veteri testamento mulieres in necessitate circumcidebant: vt patet Exodi 4. vbi Sephora, cum Angelus vellet eam, vel Filium eius, vel vt alij volunt, Moysen occidere, circumcidit Filium suum.

5. Mulier in necessitate potest.

Aduertendum tamen, Mulierem non posse baptizare in necessitate, si præsens sit vir, nisi fortè ipsa sit obstetrix & peritior: nec Laicum, si adfit Clericus: nec minorem Clericum, si adfit maior; iuxta communem sententiam Doctorum. Huius tamen Ordinis inuersio non censetur peccatum mortale (nisi fortè Sacerdos negligatur;) quia nõ est officij alieni vsurpatio, eum nemo ex inferioribus absolutum ius aut officium habeat; sed solum est quædam indecentia. Secus est si Sacerdos omittatur, quia ei ex officio competit: qui etiam sine causa non potest Diacono facere potestatem baptizandi, licet sine solemnitate, propter honorem Sacramenti; multoq;e minus laico.

Ordo inter eos, qui baptizare possunt.

ARTI-